

OIKEUSREKISTERIKESKUS
TOIMINTAKERTOMUS 2008

Sisällysluettelo

1. Johdon katsaus.....	3
2. Vaikuttavuus.....	3
3. Toiminnallinen tehokkuus.....	4
4. Tuotokset ja laadunhallinta.....	5
4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	5
4.2. Asiamäärien kehitys	6
5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	7
6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	8
7. Allekirjoitus.....	9

1. Johdon katsaus

Oikeusrekisterikeskus on toiminta-ajatuksensa mukaisesti luotettava ja palveleva valtakunnallinen oikeusrekisterien pitäjä ja varallisuusrangaistusten täytäntöönpanija, joka toimii

- rekisterinpidossa asiantuntevasti julkisuusperiaatteen ja yksityisyyden suojan toteuttamiseksi ja
- sakkorangaistusten ja korvausten täytäntöönpanossa tehokkaasti rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän vaikuttavuuden turvaamiseksi.

Rekisterinpito- ja tietojenluovutustehtävät on hoidettu asiantuntevasti julkisuus- sekä yksityisyydensuojalainsäädännön mukaisesti ja täytäntöönpanotehtävät nopeasti, virheettömästi ja tehokkaasti.

Kertomuskaudella toteutui vihdoin vuosia kestänyt hanke rangaistuserä määräysten siirtymisestä sähköisesti täytäntöönpantaviksi. Niiden ja rikesakkojen sähköinen siirto täytäntöönpanojärjestelmään on olennaisesti muuttanut virastossa tehtävän työn luonnetta.

Vuoden aikana henkilöstö osallistui normaalien työtehtäviensä ohella aktiivisesti viraston organisaation ja tehtävänkuvien kehittämistä koskevaan muutoshankkeeseen.

Toimintayksiköiden ja tiimien tehtäville on asetettu tavoitteita, joita seurataan ja esimerkiksi määritellyissä käsittelyajoissa pysyttiin haasteista huolimatta.

Oikeusrekisterikeskuksen organisaatio

Virastossa on neljä toimintayksikköä: Asiakaspalvelu, Hallinto, Rekisterit ja Täytäntöönpano. Rekisteriyksikössä on kaksi tiimiä: Päätösten vastaanotto ja Rekisterien ylläpito, myös Täytäntöönpanoyksikössä on kaksi tiimiä: Maksu- ja erityisperintäasiat sekä Muunto- ja ulosottoasiat.

Hallintoyksikköä lukuun ottamatta kunkin toimintayksikön päällikkönä toimii apulaisjohtaja. Hallintoyksikön päällikkönä toimii johtaja.

Johtajan tukena toimii johtoryhmä, johon kuuluvat johtaja, apulaisjohtajat ja vuosittain henkilöstön keskuudestaan valitsema henkilöstön edustaja. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 25 kertaa käsittelemään viraston toiminnan kannalta tärkeitä asioita.

2. Vaikuttavuus

Oikeusrekisterikeskuksen toiminnalla on välitön vaikutus seuraamusjärjestelmän uskottavuuteen ja viranomaistoiminnan luotettavuuteen.

Täytäntöönpanojärjestelmä huolehtii maksukehotusten ja ulosottohakemusten lähettämisestä nopeasti sekä valvoo asioiden etenemistä niiden oikeellisuuden ja virheettömyyden varmistamiseksi. Epäselvissä tilanteissa järjestelmä tuottaa käyttäjälle selvityspyynnön, jonka avulla käyttäjä voi varmistaa asian oikean etenemisen.

Siitä huolimatta, että rangaistusmääräysten sähköinen siirto syyttäjiltä Oikeusrekisterikeskukseen täytäntöönpantaviksi toteutui tammikuussa 2008, saapui paperisia rangaistusmääräyksiä pitkälle syksyyn, minkä vuoksi rekisteriin vietävien rangaistusmääräysten jono on ajoittain kasvanut yli hälytysrajojen. Myös rekisteriin vietävien muuntopäätösten ja haasteiden jonoja purettiin vuoden alkupuoliskolla erityisjärjestelyin, kuten ylitöitä teettämällä.

Tiedot rekistereistä on luovutettu virastossa asetettujen käsittelyaikojen puitteissa sekä yksityis- että viranomaisasiakkaille. Käsittelyaikatavoitteissa pysyminen on ollut haasteellista, koska henkilöstön määrä on viraston tehtäviin nähden vähäinen eivätkä tehtäväkuvat enää kaikilta osin vastaa muuttuneita tehtäviä.

3. Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan taloudellisuuden mittareiksi on vuoden 2008 tuloskeskustelussa sovittu rekisteritoiminnan osalta kustannukset/luovutettu tieto ja tuottavuuden osalta luovutetut tiedot/htv. Täytäntöönpanotoiminnan osalta vastaavat mittarit ovat kustannukset/täytäntöönpanu asia ja täytäntöönpannut asia/htv. Mittarit saadaan tuotettua luotettavasti raportointijärjestelmän valmistuttua tältäkin osin keväällä 2009.

Virastossa on toimiva työajanseuranta, suoritteiden lukumäärätietoja kerätään ja menot kirjataan projekteille ja toiminnoille. Raportointi on riippuvainen oikeusministeriön taloushallinnon järjestelmien kehittämisestä.

Rangaistusmääräysten siirtyminen syyttäjiltä sähköisesti Oikeusrekisterikeskukseen täytäntöönpantaviksi on toteutunut vuoden 2008 tammikuussa. Paperisia rangaistusmääräyksiä saapui vuoden mittaan täytäntöönpantaviksi sähköisesti siirtyvien rinnalla yhteensä n. 147 000. Sähköisen siirron toteutuminen vapautti 3 henkilötyövuotta viraston muihin tehtäviin paperisten rangaistusmääräysten tallennustyön loputtua syksyllä.

Oikeusrekisterikeskuksen yksityisoikeudelliset rekisterit: kaupanvahvistajarekisteri, liiketoimintakieltorekisteri, velkajärjestelyrekisteri sekä konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri, on kertomuskaudella siirretty keskuskoneympäristöstä uudelle alustalle. Alustan vaihdon yhteydessä Rekisteritietojärjestelmän (RTJ) toiminnallisuutta on kehitetty. Uusittu RTJ otettiin käyttöön 7.4.2008.

Hallituksen esitys laiksi oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä on tarkoitus antaa vuoden 2009 keväällä. Oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän rekisterinpitäjäksi esitetään Oikeusrekisterikeskusta, mikä on merkittävä laajennus viraston tehtäviin. Sisäisten

siirtojen ja henkilöstön perehdyttämisen lisäksi tehtävä tulee vaatimaan hallinnonalan sisäisiä resurssien kohdennuksia. Oikeusministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan lainsäädännön täytäntöönpanoa.

Manuaalisesti rekisteröitävien päätösten voimakas vähentyminen, laajentuvat rekisterinpitotehtävät ja valtiohallinnon tuottavuusohjelman tavoitteet edellyttävät tulevallakin kaudella erityisen huomion kiinnittämistä henkilöstösuunnitteluun.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien keskittämisestä odotettu työn säästö ei toteutunut oletetun suuruisena siitä huolimatta, että yhteistyö vuonna 2006 aloittaneen Oikeushallinnon palvelukeskuksen kanssa on jo pitempään sujunut suunnitellulla tavalla.

Vuonna 2007 toteutettu KAIKU-hanke jatkui vuonna 2008 viraston organisaation ja tehtävärakenteen kehittämishankkeena "Osaamispääoma oikeaan käyttöön". Kehittämishankkeen tavoitteena on ollut rakentaa viraston kolmea ydinprosessia eli täytäntöönpanoa, rekisterien ylläpitoa ja tietojen luovuttamista mahdollisimman tehokkaasti tukeva organisaatio sekä luoda tehtäväkuvat, jotka ovat hallittavia, kohtuullisia ja oikeudenmukaisia. Muutoksilla pyritään lisäämään viraston toiminnan tuottavuutta ja tehokkuutta sekä parantamaan henkilöstön työssä jaksamista ja työtyytyväisyyttä.

4. Tuotokset ja laadunhallinta

4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpanojärjestelmän raportointi- ja tilastointiosuus on kertomuskaudella valmistunut kaikkein kriittisimpien vakioraporttien osalta. Muihin tarpeisiin laadittavien raporttien tuottamiseen tarvittava ohjelmaosuus valmistuu keväällä 2009.

Aikaisemmin vuosille 2004 - 2007 ilmoitetuissa saatavien euromäärissä on merkittävä tilastovirhe. Ohessa raportointi- ja tilastointijärjestelmä DWRajsan tuottamat korjatut saatavien euromäärät vuosilta 2005 - 2007 sekä saatavien euromäärä vuodelta 2008.

Saatavien määrät/euroa

	2005	2006	2007	2008
Tuomiolauselma-asiat	78 715 164	86 627 031	88 370 510	99 626 431
Rangaistusmääräykset	14 820 295	16 998 405	19 799 162	24 674 958
Rikesakot	2 891 065	2 534 472	2 612 656	2 798 408
Rikosvahinkosaamiset	60 235 854	63 868 838	62 631 996	57 182 955
Muuntoasiat	4 041 424	3 866 154	3 083 800	2 512 918
Pohjoismaiset saatavat	89 005	125 528	142 800	202 070
Yhteensä	160 792 811	174 020 430	176 640 927	186 997 741

Sakkotulojen määrä/euroa

2005	2006	2007	2008
76 556 112	78 936 141	99 492 579	94 298 267

Saapuvien asioiden määrä vaihtelee vuosittain sen mukaan miten suuria asiamääriä tuomioistuimet, syyttäjät ja poliisit vuosittain ratkaisevat.

Saatavien rahamäärä vaihtelee muutamista kymmenistä euroista miljooniin euroihin. Esimerkiksi avoinna olevien tuomiolauselma-asioiden kasvu selittyy muutaman huomattavan suuren korvauksen ja menettämisseuraamuksen saapumisella täytäntöön pantaviksi kertomusvuonna.

Avoinna olevien rangaistusmääräysasioiden melko voimakas kasvu puolestaan selittyy edellisen vuoden ruuhkan purkamisella.

Avoinna olevien rikosvahinkosaatavien määrä on puolestaan vähentynyt asiamäärien kasvusta huolimatta, mikä on osoitus täytäntöönpanon tehostumisesta tältä osin.

Sakon muuntorangaistusasioiden määrää on viime vuosina pyritty vähentämään useilla lainsäädännön muutoksilla. Niiden määrä onkin laskussa, tosin odotettua vähemmän. Muilta osin vuosina 2005- 2008 täytäntöön pantaviksi tulleiden asioiden ja niiden rahamäärien vaihtelu on ollut normaalia.

4.2. Asiamäärien kehitys

Asiamäärien kehitys/kpl

	2005	2006	2007	2008
Rikosrekisteri				
- luovutetut otteet	351 617	342 593	330 663	328 581
- luovutetut muut tiedot	107 402	84 310	109 736	119 556
- rikostaustaotteet	57 346	58 711	62 393	68 744
- otteet viisumi/työlupa	5 404	6 553	7 228	7 713
Muut rekisteriasiat				
- luovutetut otteet	2 534	3 512	4 566	5 029
- maksulliset otteet	1 949	2 818	3 642	3 736
- TL-korjauspyynnöt	1 282	1 901	1 657	1 583
Täytäntöönpanoasiat, saapuneet				
- tuomiolauselma-asiat	82 307	78 009	75 075	83 551
- rangaistusmääräykset	278 218	309 504	255 546	*) 391 320

- rikesakot	116 984	115 396	120 161	188 299
- rikosvahinkokorvaukset	4 587	4 809	2 976	5 257
- ylikuormamaksut	3 746	2 254	2 017	1 896
- muuntopäätökset	14 514	16 255	14 700	12 146
Velkajärjestelyasiat				
- aloittamiset	630	798	657	552
- seuratut maksuohjelmat	3 750	4 100	3 360	4 320
- vapaaehtoiset velkajärjestelyt	156	173	86	168

*) sisältää edellisen vuoden ruuhkien purkua

5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Viraston tuloskeskustelussa vuodelle 2008 on käytettävien henkilötyövuosien määräksi sovittu 48 henkilötyövuotta. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstön määrä väheni kolmella. Henkilöstömäärä on viraston tehtäviin nähden vähäinen ja tehtävärakenne on suurelta osin asiantuntijatyöksi muuttuneisiin tehtäviin nähden vinoutunut.

Henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 2, jotka johtuivat vuoden aikana alkaneista ja päättyneistä työllisyysvaroin palkatuista jaksoista.

Työtyytyväisyyskysely toteutettiin edellisvuotiseen tapaan syksyllä. Kyselyn keskiarvo oli 3,37 eli hieman parempi kuin valtiolla keskimäärin. Edellisen vuoden keskiarvoon (3,32) verrattuna tulos on tavoitteen mukaisessa nousussa. Kyselyn tulokset on käyty läpi toimintayksiköittäin ja tarvittavista kehittämistoimista on sovittu.

Sairauspoissaolot olivat 11,1 työpäivää henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaolopäivien määrä laski edelliseen kauteen (12,9) verrattuna. Työterveyshuollon euromääräiset kustannukset henkilötyövuotta kohti olivat 153 euroa, jossa oli laskua edellisestä (237 e) kaudesta.

Koulutuspanostus oli 0,2 työpäivää/htv. Koulutustasoindeksi on edelleen tasolla 4,3.

Esimiestyön laatuun on panostettu mm. siten, että kaikki toimintayksiköiden päällikköinä toimivat apulaisjohtajat ovat suorittaneet johtamisen erikoisammattitutkinnon JET:in.

Vuosittaiset kehityskeskustelut käytiin kaikkien virkamiesten kanssa.

Työkyky- ja työhyvinvointiasioita käsiteltiin TYKY-ryhmässä, joka koontui kahdeksan kertaa. Ryhmä ylläpitää vuosittain työkyvyn ylläpitämissuunnitelmaa ja työsuojelun toimintaohjelmaa. Henkilöstölle järjestettiin virkistystapahtumia ja tarjottiin käyttöön liikuntaseteleitä, uimahallilippuja sekä mahdollisuutta varata aikoja virastossa viikoittain käyvältä hierojalta.

Viraston organisaation kehittämishanke "Osaamispääoma oikeaan käyttöön" tähtäsi toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden kasvattamisen lisäksi henkilöstön jaksamisen ja työhyvinvoinnin parantamiseen. Tehtävänkuvarakennetta kehitettiin asiantuntijaorganisaation suuntaan niin, että tehtävänkuvat ovat selkeämpiä, oikeudenmukaisempia ja paremmin hallittavia. Henkilöstö pyrittiin sijoittamaan uusittuihin tehtäviin niin, että jokaisen osaaminen ja edellytykset saadaan tehokkaimmin hyödynnettyä. Hanke jatkuu 2009 osaamiskartoituksella ja henkilökohtaisten kehittämissuunnitelmien laatimisella.

Tunnuslukuja

	<i>tot 2006</i>	<i>% osuus</i>	<i>tot 2007</i>	<i>% osuus</i>	<i>tot 2008</i>	<i>% osuus</i>
HTV:t sisältävät työllisyysvaroin palkatut	53,1		52,2		48,7	
vakinaiset	49	87,5	50	98,0	47	90,4
määräaikaiset	7	12,5	1	2,0	5	9,6
keski-ikä	46,5		48,6		48,7	
työtyytyväisyysindeksi	3,16		3,32		3,37	
sairauspoissaolot, työp/hv	9,1		12,9		11,1	
koulutustasoindeksi	4,2		4,3		4,3	

6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Oikeusrekisterikeskuksen työjärjestys on vahvistettu 14.5.2005. Työjärjestyksessä on määritelty työnjako viraston eri toimintayksiköiden kesken. Viraston tulojen ja menojen asia- ja numerotarkastajilla on voimassaolevat määräykset.

Kussakin viraston tiimissä on ohjevastaava, jonka tehtävänä on huolehtia siitä, että työohjeet ovat ajan tasalla.

Virastossa on käteiskassa, jonka johtaja tarkastaa ennalta ilmoittamatta vähintään neljä kertaa vuodessa.

Oikeusrekisterikeskuksen käytössä olevat järjestelmät sisältävät lähinnä rikolliseen tekoon ja rangaistukseen liittyvää arkaluoneista tietoa, joka hallintoviranomaisen ylläpitämässä rekisterissä on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n mukaisesti salassa pidettävää. Jokainen virastossa työskentelevä on allekirjoittanut vaitiolositoumuksen.

Käytössä olevat järjestelmät vaativat henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan. Käyttäjätunnuksen ja salasanan säilyttämisestä ja vaihtamisesta on annettu kirjalliset ohjeet. Työasema on lukittava työhuoneesta poistumisen ajaksi.

Virastossa on tietoturvaohje, ja virasto on mukana hallinnonalan hankkeessa, joka tähtää tietoturvan edelleen kehittämiseen.

Sakkojen ja korvausten täytäntöönpano- ja perintätehtävissä käytettävän järjestelmän käyttäjien roolit on suunniteltu niin, että ns. vaarallisia yhdistelmiä ei pääse syntymään. Järjestelmään on rakennettu loki, jonka avulla pystytään tarvittaessa selvittämään käyttäjien toimenpiteet. Myös rikosrekisterijärjestelmään on rakennettu toiminnallisuus, jonka avulla pystytään selvittämään rekisterikyselyn ajankohta, tarkoitus ja kyselyn tekijä.

Oikeusrekisterikeskuksen ylläpitämiin yksityisoikeudellisiin rekistereihin on rakennettu asianmukainen loki käytön seuranta varten.

Oleellinen puute sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan kannalta on kertomuskaudella saatu korjattua, kun täytäntöönpanojärjestelmästä puuttunut asianmukainen raportointi- ja tilastointijärjestelmä on valmistunut toiminnan kannalta tärkeimpien raporttien osalta.

Arvioni mukaan Oikeusrekisterikeskuksen sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttävät niille säädetyt vaatimukset.

7. Allekirjoitus

Hämeenlinnassa 9.4.2009

Ritva-Liisa Raatikainen
Johtaja